

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Ўзбекистон Республикаси
Қишлоқ хўжалиги вазирлиги

**5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалавриат
таълим йўналишининг малака талаблари**

Тошкент

ЎЗР ОУВТД
Буйруқ № 418
14.08.2020

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университети;
- Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2020 йил «14» август даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» август даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рақамсига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т.р.		бет
1.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи.....	4
1.1.	Кўлланиш соҳаси.....	4
1.1.1.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши малака талабининг кўлланилиши.....	4
1.1.2.	Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг тавсифи.....	4
1.2.1.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	4
1.2.2.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг объектлари.....	5
1.2.3.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг турлари.....	5
1.2.4.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	5
2.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	6
2.1.	Умумий компетенциялар.....	6
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
2.3.	Касбий квалификациялар.....	7
3.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	7
3.1.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурларига қўйиладиган умумий талаблар.....	7
3.2.	<i>5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш</i> таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми.....	8
	Библиографик маълумотлар.....	8

1. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи

5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги ва сиртки таълим шакларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалаврият дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши Малака талабнинг қўлланилиши.

Малака талаби 5411200 - *Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш* таълим йўналиши бўйича бакалавр тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиши бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи иш га жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув-услубий бошқармаси (бўлим) бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– бакалаврият битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

– таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

– олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

– кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

– олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналар ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши – манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш соҳасида хизмат кўрсатиш ва сервис йўналиши бўлиб, у манзарали ўсимликлар ассортиментини танлаш ҳамда аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва манзарали боғдорчилик ишларининг сифатини ошириш мақсадида, ер, сув, энергия ва моддий техника ресурсларидан оқилона фойдаланишни таъминлаш; манзарали дарахт, бута, лиана ва гул турларини кўпайтириш, уларни манзарали боғдорчилик объектларида жойлаштириш ва парваришлаш; манзарали боғдорчилик объектларини лойиҳалаштиришда ландшафт композицияларини барпо этиш билан боғлиқ комплекс масалаларни биргаликда ҳал этиш; манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш соҳасига инновацион услубларни жорий этиш, касбий фаолиятида ишлаб чиқариш воситаларидан оқилона фойдаланиш усул ва услублари мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш тизимидаги корхоналар;
- илмий ишлаб чиқариш марказлари;
- ландшафтли қурилиш ва ландшафт дизайни билан шуғулланувчи корхоналар;
- манзарали кўчатзорлар;
- кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштиришнинг умумий ер майдонлари;
- аҳоли турар жойлари, ўқув масканлари ва шифохоналар;
- боғ – парклар, истироҳат парклари ва сайилгоҳлар.

1.2.3. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- ташкилий-бошқарув
- ишлаб чиқариш-технологик;
- илмий-тадқиқот;
- лойиҳа-технологик;
- сервис хизматини кўрсатиш;

1.2.4. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш ишлаб чиқаришида тегишли технология ва техник воситалардан фойдаланишнинг самарадорлиги кўрсаткичларини ҳисоблаш ва баҳолаш;

- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган моддий ва меҳнат ресурсларини режалаштириш;

- ишлаб чиқариш жараёнини бошқариш ва бошқарув қарорларини қабул қилиш;

- замонавий ахборот технологиялари тизимларидан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва ҳаётий фаолият хавфсизлиги, техника хавфсизлиги талаблари асосида ишлаб чиқариш жараёнларини мониторингини юритиш;

- касбий муаммолар ечимини топиш;

- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;

- бирламчи ишлаб чиқариш ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш.

Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятда:

- манзарали боғдорчиликда уруғчиликни йўлга қўйиш;

- манзарали кўчатзор ташкил этиш ва кўчатчиликни йўлга қўйиш;

- манзарали ўсимликларни танлаш ва кўкаламзорлаштириш учун дарахт ва бута турлари ассортиментини тузиш;

- ландшафтли қурилишда гуллар композицияларини яратиш;

- ландшафт дизайни ишларини лойиҳалаштиришни йўлга қўйиш;

- кўкаламзорлаштириш ишлари учун техника ва агрегатлар турларини билиш;

- манзарали кўчатларни парваришлаш ва кўчатларга шакл бериш;

- ландшафт дизайни услубларидан фойдалана олиш;

- замонавий ахборот технологиялари, компьютер техникалари ва коммуникацион воситаларни амалиётда кенг қўллаш;

- илғор технологик жараёнлардан фойдаланиш;
- манзарали ўсимликлар етиштиришнинг илмий асосланган тизимларини қўллаш ва тавсия қилиш;
- янги самарали технологияларни ишлаб чиқиш ва улардан оқилона фойдаланиш;
- табиий ресурсларни муҳофаза қилиш ва ҳаёт фаолияти хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажаришда бевосита иштирок этиш;
- дала тажрибаларида вариантлар ва такрорланишларни жойлаштириш, кузатувлар ўтказиш; илмий иш ҳисоботи учун маълумотлар тайёрлаш;
- қарор қабул қилиш, билимларни амалиётда қўллаш, иш самарадорлиги ва сифатига жавоб бериш;
- республика ҳамда хорижда чоп этилган қишлоқ хўжалиги соҳаси ва манзарали боғдорчиликка оид илмий-техник ахборотларнинг илмий манбаларини ўрганиш;
- илмий-тадқиқот натижаларини ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этишда иштирок этиш.

Лойиҳа-технологик фаолиятда:

- манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш ишларини лойиҳалаштириш;
- ландшафт қурилиши объектларини лойиҳалаштириш;
- кўкаламзорлаштириш соҳасидаги технологик режани тузиш;
- кўкаламзорлаштиришнинг бош ва дендролойиҳасини тайёрлаш;
- кўкаламзорлаштиришнинг смета ҳужжатларини расмийлаштириш ва тўлдириш;
- манзарали дарахт ва буталарни етиштириш агротехникасини технологик қисмини ишлаб чиқиш;
- махсулотлар сифатини баҳолашда ихтисосликдан келиб чиққан ҳолда чет эл ва ватанимизда қўлланиладиган усулларни амалда қўллаш олиш;
- лойиҳалаштиришда замонавий ахборот-коммуникацион технологиялар ва компьютер дастурларидан фойдаланиш.

Сервис хизмат кўрсатишда:

- хизмат кўрсатиш соҳасида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана олиш;
- кўкаламзорлаштириш ва ландшафт дизайн соҳаси учун сервис хизмати кўрсата олиш;
- бизнесни ташкил этиш, бизнес режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

2. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятга оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;
- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллаш билиш, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;
- янги билимларни мустақил эгаллаш билиш, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

-соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш соҳасида ишлаб чиқариш фаолиятини самарали юритишни ташкил этиш;
- манзарали ўсимликлар систематикаси, биологияси ва экологиясини билиш;
- манзарали ўсимликлар касаллик ва зараркунандаларини аниқлаш уларга қарши кураш олиб бориш чора-тадбирларини қўллаш;
- кўкаламзорлаштиришда ҳисоб-технологик харитасини тузиш ва агротехник усулларини билиш;
- кўкаламзорлаштириш учун талаб этиладиган ишчи кучи, техника воситалари, ўғитлар, уруғлар, экиладиган кўчат материаллар ва бошқа ресурсларни ҳисоблай билиш;
- манзарали дарахтларнинг кўчатларини етиштириш;
- дарахт ва буталарга манзарали шакл бериш ҳамда уларни парваришlash;
- турли иқлим шароитларида кўкаламзорлаштириш мақсадлари учун манзарали ўсимликларни танлаш;
- ландшафт қурилиши соҳасида илмий-изланишлар натижаларини ва инновацион технологияларни ишлаб чиқаришга мустақил татбиқ қила олиш;
- кўкаламзорлаштириш ишларини такомиллаштириш бўйича инновацион ишланмалар маълумотларини излаб топиш ва амалиётга татбиқ этиш;
- меҳнат жамоасини бошқаришда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва замонавий бошқарув усулларини қўллаш;
- бажарилган ишларнинг иқтисодий самарадорлигини аниқлаш;
- кўкаламзорлаштириш тармоқларининг иш фаолиятини олдиндан башоратлаш ва самарадорлигини баҳолаш;
- кўкаламзорлаштириш агротехнологиялари бўйича илмий ҳоёларни тезда ўзлаштириб, танқидий баҳо бериб, уни татбиқ этиш йўлларини аниқлаш;
- атроф муҳитни муҳофаза қилиш, меҳнат фаолияти хавфсизлигини ва ишлаб чиқариш санитариясини таъминлаш, жароҳатланиш ва касбий касалликларни профилактикаси бўйича чора тадбирларни амалга ошириш ва бошқа ҳолатларни назорат қилиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

Манзарали боғдорчилик агрономи, кўкаламзорлаштириш агрономи, манзарали кўчатзор агрономи, йўл қурилиши агрономи, ободонлаштириш агрономи, ландшафт дизайнер, боғ-парк муҳандиси, лойиҳалаштирувчи муҳандис, флорист, дендролог, вертикал режалаштириш муҳандиси квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларга қўйиладиган талабларга мувофиқ талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларини ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашни таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, таътилар,

семестрлар бўйича ўтиладиган “Табий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумқасбий фанлар”, “Ихтисослик фанлари”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5411200 - Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртки таълим шакли учун*
Назарий ва амалий таълим	40-60%	40-60%	40-60%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

манзарали богдорчилик, кўкаламзорлаштириш, касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режаси ва фан дастури, ўқув жараёни, лойиха-технологик, педагогик, илмий-изланиш, сервис хизмати, баҳолаш, сифат назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш-технологик, ташкилий-бошқарув, малака амалиёти, битирув малакавий иш, давлат аттестацияси, мустақил таълим, ўқув фанлари блоқи, мундарижа, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, ишлаб чиқариш, лойихалаш, илмий-тадқиқот жараёнлари.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор Б.А.Сулаймонов

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва инновация технологияларни
таълим этиш маркази

Директор З.Хакимов

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси

Раис Н.Ж. Бакиров

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институтини

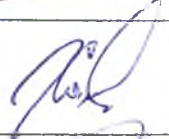

Директор А.Х.Хамзаев

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалаврият таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчи ишчи гуруҳ таркиби

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1	Х.Машрапов	Ўрмон хўжалиги ва ландшафт дизайн факультети декани, доцент	
Аъзолари:			
2	М.Холмуротов	Ўрмон хўжалиги ва ландшафт дизайн факультети ЎУК раиси, ишчи гуруҳ раиси ўринбосари	
3	Я.Юлдашов	Ўрмончилик кафедраси мудир, профессор	
4	Э.Бердиев	Манзарали боғдорчилик кафедраси мудир, профессор	
5	А.Қайимов	Манзарали боғдорчилик кафедраси профессори	
6	М.Қаландаров	Ўрмончилик кафедраси профессори	
7	С.Турдиев	Манзарали боғдорчилик кафедраси доценти	
8	Х.Ҳамроев	Ўрмончилик кафедраси доценти	
9	В.Қайсаров	Доривор ўсимликлар кафедраси мудир, доцент	
10	А.Ганиев	Доривор ўсимликлар кафедраси профессори	
11	Э.Ахмедов	Доривор ўсимликлар кафедраси доценти	

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
бакалаврият таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига
киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий
фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

Т.р.	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш	<p align="center">Битирувчи бакалавр қуйидаги касбий қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш соҳасида ишлаб чиқариш фаолиятини самарали юритишни ташкил этиш; - манзарали ўсимликлар систематикаси, биологияси ва экологиясини билиш; - манзарали ўсимликлар касаллик ва зараркунандаларини аниқлаш уларга қарши кураш олиб бориш чора-тадбирларини қўллаш; - кўкаламзорлаштиришда ҳисоб-технологик харитасини тузиш ва агротехник усулларини билиш; - кўкаламзорлаштириш учун талаб этиладиган ишчи кучи, техника воситалари, ўғитлар, уруғлар, экиладиган кўчат материаллар ва бошқа ресурсларни ҳисоблай билиш; - кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли қурилиш учун ер майдонини тақсимлаш ва режалаштириш; - кўкаламзорлаштириш учун энг манзарали дарахт-бута турларини ва энг самарали техника воситаларини танлай олиш; - манзарали дарахтларнинг кўчатларини етиштириш; - дарахт ва буталарга манзарали шакл бериш ҳамда уларни парваришлаш; - кўкаламзорлаштиришда механизация ва бошқа техника воситалари ёрдамида бажариладиган ишларнинг сифатини назорат қилиш; - турли иқлим шароитларида кўкаламзорлаштириш мақсадлари учун манзарали ўсимликларни танлаш; - сугорилмайдиган ва шўрланган тупроқли ҳудудларни кўкаламзорлаштириш учун дарахт ва бута турларини танлаш; - ландшафт қурилиши соҳасида илмий-изланишлар натижаларини ва иннова-цион технологияларни ишлаб чиқаришга мустақил тадбиқ қила олиш; - кўкаламзорлаштириш ишларини такомиллаштириш бўйича инновацион ишланмалар маълумотларини излаб топиш ва амалиётга татбиқ этиш;

			<ul style="list-style-type: none"> - меҳнат жамоасини бошқаришда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва замонавий бошқарув усулларини қўллаш; - кўкаламзорлаштиришнинг ишлаб чиқариш ва молия режасини тузиш; - бизнес план тузиш; - иш ҳажмларининг бажарилишини нарядлар асосида тўловини ташкил этиш; - бажарилган ишларнинг иқтисодий самарадорлигини аниқлаш; - бажариладиган ишлар учун ҳисоб-технологик картасини тузиш; - ўрмон хўжалигида ишчи лойиҳалар тузиш; - кўкаламзорлаштириш тармоқларининг иш фаолиятини олдиндан башоратлаш ва самарадорлигини баҳолаш; - кўкаламзорлаштириш агротехнологиялари бўйича илмий ғояларни тезда ўзлаштириб, танкидий баҳо бериб, уни тадбиқ этиш йўлларини аниқлаш; - атроф муҳитни муҳофаза қилиш, меҳнат фаолияти хавфсизлигини ва ишлаб чиқариш санитариясини таъминлаш, жароҳатланиш ва касбий касалликларни профилактикаси бўйича чора тадбирларни амалга ошириш ва бошқа ҳолатларни назорат қилиш.
2.	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайни	<p>Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар билиши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистр янада юқори даражада билиши ва бажариши керак.</p> <p>Бундан ташқари у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш меъёрлари ва услубларини илмий асосда ишлаб чиқиш; - кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли қурилишда қўлланиладиган манзарали дарахт ва бута турларини танлашнинг илмий асосларини билиш ва таҳлил этиш; - кўкаламзорлаштиришдаги манзарали ўсимликларни парваришлаш технологияларини илмий асосда такомиллаштириб бориш; - мустақил равишда илмий тадқиқот олиб бориш, кўкаламзорлаштирилган ҳудудларда илмий тажрибалар ўтказиш; - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиши, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот натижаларига хулосалар бера олиш; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий нашрларни тайёрлаш; - аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли қурилиш соҳаси бўйича илмий изланишлар методикаси ва чуқур билимларни таъминлаб берувчи мутахассислик фанларининг замонавий услубларини билиш;

			<ul style="list-style-type: none"> - мутахассислик фанларини ўрганиши, чуқур назарий билимлар шакллари таъминлаб бериши, кўкаламзорлаштириш соҳаси, шу соҳадаги илмий тадқиқотлар методикаси ҳамда махсус фанларни ўқитиш бўйича амалий билим ва кўникмаларни шакллантириш; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш, боғ парк қурилиши ва лойиҳалаштириш асослари фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориши, ўқув-таништирув, ишлаб чиқариш-технологик малака амалиётларига раҳбарлик қилиш; - ўқув услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўлланмалар, тарқатма материаллар, ўқув фанлари ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув услубий хужжатларни тайёрлаш; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланиш; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиш бўйича билим, малака ва кўникмаларга эга бўлиши зарур.
3.	5A411202	Манзарали боғдорчилик	<p>Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар билиши шарт бўлган барча талабаларни мутахассислиги бўйича магистр янада юқори даражада билиши ва бажариши керак.</p> <p>Бундан ташқари у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - манзарали боғдорчиликни ривожлантириш стратегиясининг мазмун-моҳиятини тушуниш ва амалга ошириш; - манзарали боғдорчиликда дарахт ва буталарининг уруғчилигини илмий асосда ташкил этиш; - манзарали дарахт ва буталарни селекцион асосда танлаш ва манзаравийлигини баҳолаш бўйича тадқиқотлар ўтказиш; - манзарали дарахт ва буталарнинг кўчатларини етиштириш ва шакл бериш технологиясини ишлаб чиқиш; - ландшафт дизайни учун манзарали дарахт-буталар ва гулларнинг илмий асосланган ассортиментини тузиш; - боғ-парклардаги манзарали дарахтларни экиш ва парваришлаш ишларини ўтказишни илмий асосларини ишлаб чиқиш; - вертикал кўкаламзорлаштириш учун манзарали, доим яшил ва гулловчи лиана ўсимликларининг илмий асосланган ассортиментини тузиш; - манзарали боғдорчиликда турли ландшафт композициялари яратишнинг илмий асосланган усулларини ишлаб чиқиш; - мустақил равишда илмий тадқиқот олиб бориш, манзарали боғдорчилик объектларида илмий тажрибалар ўтказиш;

		<ul style="list-style-type: none"> - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиши, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот натижаларига хулосалар бера олиш; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий нашрларни тайёрлаш; - манзарали боғдорчилик соҳаси бўйича илмий изланишлар методикаси ва чуқур билимларни таъминлаб берувчи мутахассислик фанларининг замонавий услубларини билиш; - мутахассислик фанларини ўрганиши, чуқур назарий билимлар шакллари таъминлаб бериши, манзарали боғдорчилик соҳаси, шу соҳадаги илмий тадқиқотлар методикаси ҳамда махсус фанларни ўқитиш бўйича амалий билим ва кўникмаларни шакллантириш; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - манзарали боғдорчиликнинг назарий асослари, манзарали дарахт-бута кўчатларини етиштиришнинг замонавий технологиялари фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориши, ўқув-таништирув, ишлаб чиқариш-технологик малака амалиётларига раҳбарлик қилиш; - ўқув услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўлланмалар, тарқатма материаллар, ўқув фанлари ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув услубий хужжатларни тайёрлаш; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланиш; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиш бўйича билим, малака ва кўникмаларга эга бўлиши зарур.
--	--	---

Ўзбекистон Республикаси
Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

Н.Ж.Бакиров

Ўрмон хўжалиги илмий-тадқиқот институти директори

А.Х.Хамзаев

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани

“30” июль 2020 йил

Қатнашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдуразақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаши раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёхимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни химоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Санм Назаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошқачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзақов, Самарканд ветеринария медецинаси институти ректори-Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўқув-услубий бошқармаси бошлиғи-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокамаси.

Сўзга чикди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидаги илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан тақриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қароридан белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш кунини деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида қуйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экинлари агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалик маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали богдорчилик

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибдаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетидида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига белгиланган муддатда тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ,
ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти,
бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари
бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани

“30” сентябрь 2020 йил

Биз қуйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси - М.Тулаходжаева, Богдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Богдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори - Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режаларининг мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	<i>Агрономия (анорчилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (дончилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (пахтачилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (мойли экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (шоличилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (ем-хашак экинлари)</i>
	5410200	<i>Агрономия (соя экинни агротехникаси)</i>
	5410200	<i>Агрономия (техник экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)</i>
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва поллизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўқув юртлари бошқармаси бошлиғи

B. ABDULLIMOV
VA O'QUV
YURLARI
BOSHQARMASI
A. Холиков

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи

DEVONXON
B. Муродов

Вазирлар Маҳкамаси ҳуқуқидаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари

B. Муродов

Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси

A. Хаитов

Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари

M. Рузметов

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

M. Бакиров

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси

B. Кўчқоров

Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси

N. Z. Фахрутдинов

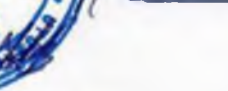
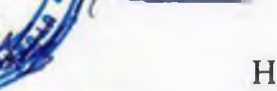
“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи

SH. ABDULLAZIZOV

“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари

R. Курбонов

Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори

N. E. Нажимов

“Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари Р.Очилов

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузурдаги
Уруғчиликни ривожлантириш маркази
директори Ш.Намазов

“Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш
корхонаси директори Б.Холмухаммедов

Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-
тадқиқот институти директори А.Учаров

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти директори А.Хамзаев

Академик М.Мирзаев номидаги
“Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик
илмий тадқиқот институти” бош директори Ю.Саимназаров

Ўсимликшунослик илмий тадқиқот
институти директори А.Аманов

“Сабзавот-полиэ экинлари ва
картошқачилик” илмий тадқиқот институти
директори Р.Низомов

Тошкент давлат аграр университети ўқув
ишлари бўйича проректори С.Исламов

**Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5411200 –
Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналишининг
малака талабларига
ТАҚРИЗ**

Ўзбекистонда мустақилликка эришилгандан сўнг кенг кўламда бунёдкорлик ва ободончилик ишларига эътибор янада ошди. Шаҳар ва қишлоқлар қиёфаси тубдан ўзгарди. Кўкаламзорлаштириш ва манзарали боғдорчилик соҳаси, шу жумладан ландшафтли дизайн ва ландшафтли қурилиш соҳасини ривожлантиришга эътибор кучайди. Ушбу ишларни амалга ошириш малакали кўкаламзорлаштириш мутахассисларини талаб этади.

Республикамызда манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш соҳасини янги босқичга кўтариш мақсадида Ўзбекистон ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти негизида Манзарали боғдорчилик ва ўрмон хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази ташкил этилди. Ўзбекистонда манзарали боғдорчиликни ривожлантиришнинг янги стратегияси ишлаб чиқилди. 2015 йил 3 ноябрдаги Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан Тошкент давлат аграр университетида Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалавриат йўналиши очилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги “Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПҚ-4421 сонли қарорига асосан Тошкент давлат аграр университети ва унинг филиаллари ҳамда қишлоқ хўжалиги таълими ва илм-фанни янада ривожлантиришнинг устивор йўналишлари қишлоқ хўжалиги инновацион ресурстежамкор технологияларни қўллаш, “ақлли қишлоқ хўжалиги” ва рақамлаштирилган агротехнологияларни жорий қилиш бўйича замонавий билимларга эга бўлган кадрлар тайёрлаш, ўқув лаборатория базасини модернизациялаш, фан дастурида соҳа бўйича замонавий ишлаб чиқариш жараёнлари, юқори унимли ва ресурстежамкор илгор технологиялар соҳасидаги билимларни шакллантиришга қаратилган вазифаларни ақс эттирилган.

Ушбу йўналиш бўйича ишлаб чиқилган малака талабларида манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бўйича мутахассис юқори билимларга эга бўлган ҳолда соҳада ишлаб чиқариш фаолиятини самарали ташкил этиш, кўкаламзорлаштириш учун талаб этиладиган манзарали ўсимликлар ассортиментини тузиш, уларнинг биологияси, кўчатларини етиштириш агротехникаси, уруғчилиги ҳамда кўкаламзорлаштириш объектларида уларни жойлаштириш, техника воситаларидан фойдалана олиш касбий қобилиятларига эга бўлиши зарурлиги ақс эттирилган.

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5411200 – *Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш* таълим йўналишининг малака талаблари ДТС га мос келади ва ундан юқори малакали кадрларни тайёрлашда фойдаланиш мумкин деб ҳисоблайман.

**Тошкент архитектура ва қурилиш
институти доценти, а.ф.н.**

А.В.Ветлугина

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган
5411200 – Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим
йўналишининг малака талабларига
ТАҚРИЗ

Ўзбекистон Республикасида кейинги ўн йилликда кенг кўламда бунёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Бу ишлар билан бир қаторда кўкаламзорлаштириш тизимига замонавий ландшафт дизайни ва инновацион услубларни жорий этилиши кузатилмоқда.

Ўзбекистон Республикасида ландшафт дизайнини янада ривожлантириш, аҳоли пунктлари ва қишлоқлараро ҳудудларнинг архитектуравий-бадий қиёфасини яхшилаш, ландшафт дизайни мутахассисларини тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тизимини такомиллаштириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 13 августда қабул қилинган қарорига мувофиқ “Ўзбекистон Республикасида ландшафт дизайнини ривожлантириш дастури” тасдиқланди. Ушбу дастурга биноан Ўзбекистон Республикасида ландшафт дизайнини ривожлантириш бўйича ишчи гуруҳ зиммасига тегишли вазирликлар ва идораларнинг, шунингдек маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг Дастурни белгиланган муддатларда сифатли бажариш бўйича фаолияти юзасидан тизимли мониторингни амалга ошириш вазифалари юклатилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги “Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПҚ-4421 сонли қарорига асосан Тошкент давлат аграр университети ва унинг филиаллари ҳамда қишлоқ хўжалиги таълими ва илм-фанни янада ривожлантиришнинг устивор йўналишлари қишлоқ хўжалиги инновацион ресурстежамкор технологияларни қўллаш, “ақлли қишлоқ хўжалиги” ва рақамлаштирилган агротехнологияларни жорий қилиш бўйича замонавий билимларга эга бўлган кадрлар тайёрлаш, ўқув лаборатория базасини модернизациялаш, фан дастурида соҳа бўйича замонавий ишлаб чиқариш жараёнлари, юқори унимли ва ресурстежамкор илғор технологиялар соҳасидаги билимларни шакиллантиришга қаратилган вазифаларни акс эттирилган.

Ушбу ишларни амалга оширишда малакали кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн соҳасидаги мутахассислар талаб этилади. Тошкент давлат аграр университети Ўрмон хўжалиги ва доривор ўсимликлар факултетига илк бор Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш соҳасида мутахассисларни тайёрлаш йўлга қўйилганлиги фикримизнинг далилидир. Салоҳиятли кадрларни тайёрлашда уларга ишлаб чиқарувчилар томонидан қўйилган талаблар ҳам мукамал бўлиши керак.

Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш йўналишига қўйилган малака талабларида мамлакатимизнинг сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий масалаларига доир ҳамда мутахассислик фанлари бўйича қўйиладиган талаблар талабаларнинг ҳар томонлама етук мутахассис бўлиб етишишларини таъминлайди. Унда таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар акс эттирилган.

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган **5411200 – Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш** таълим йўналишининг учун ишлаб чиқилган ушбу малака талаблари ДТС га мос келади ва ундан шу соҳада юқори малакали кадрлар тайёрлаш жараёнига тадбиқ этиш мумкин деб ҳисоблайман.

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси
Ўрмон хўжалигини ривожлантириш,
кўпайтириш ва қайта тиклаш
бошқармаси бошлиғи

Ў.Т.Давронов

**Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5411200 –
Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналишининг
малака талабларига
ТАҚРИЗ**

Мамлакатимизда кўкаламзорлаштириш кўламининг тобора ошиб бориши, аҳоли истиқомат қиладиган шаҳар ва қишлоқларни янгича услубларда кўкаламзорлаштириш, чиройли ландшафтлар ҳосил қилиб, худуднинг микроклимини мақбуллаштириш долзарб вазифа ҳисобланади. Сўнги йилларда ҳукуматимиз томонидан ушбу ишларга кенг эътибор қаратилиб, аҳоли яшаш худудлари, марказий шаҳарларида қайта таъмирлаш, янги манзарали дарахт ва буталарни экиш, тарихий обидалар атрофида ландшафтли муҳит яратиш ишлари олиб борилмоқда. Манзарали дарахт ва бута кўчатлари экилиб, нафис ландшафтлар ҳосил қилинган. Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш соҳаси учун малакали кадрлар тайёрлаш мақсадида ишлаб чиқилган ушбу малака талаблари соҳанинг энг зарур масалаларини ўзида мужассам этган талаблар мажмуидан иборатдир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги “Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПҚ-4421 сонли қарорига асосан Тошкент давлат аграр университети ва унинг филиаллари ҳамда қишлоқ хўжалиги таълими ва илм-фанни янада ривожлантиришнинг устивор йўналишлари қишлоқ хўжалиги инновацион ресурстежамкор технологияларни қўллаш, “ақлли қишлоқ хўжалиги” ва рақамлаштирилган агротехнологияларни жорий қилиш бўйича замонавий билимларга эга бўлган кадрлар тайёрлаш, ўқув лаборатория базасини модернизациялаш, фан дастурида соҳа бўйича замонавий ишлаб чиқариш жараёнлари, юқори унимли ва ресурстежамкор илғор технологиялар соҳасидаги билимларни шакиллантиришга қаратилган вазифаларни акс эттирилган.

Малака талабларида мамлакатимизнинг сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий масалаларига доир ҳамда мутахассислик фанлари бўйича қўйиладиган талаблар талабаларнинг ҳар томонлама мутахассис бўлиб етишишларини таъминлайди. Унда таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар, таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар акс эттирилган.

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5411200 – *Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш* таълим йўналишининг учун ишлаб чиқилган малака талаблари ДТС га мос келади ва ундан шу соҳада юқори малакали кадрлар тайёрлаш жараёнига тадбиқ этиш мумкин деб ҳисоблайман.

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институту лаборатория мудири, к.х.ф.н.

У.И.Рўзметов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, балиқчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалигида менежмент” ўқув-услубий бирлашмаси йиғилишининг 4-сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август 2020 йил

Қибрай тумани

Қатнашдилар: Бирлашма раиси—Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услубий бошқарма (бўлим) бошлиқлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услубий бирлашма котиби: Ўқув-услубий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услубий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимида ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, **25 та**

бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга ошириладиган кенг қамровли ислохотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси институти ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хақимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июлда қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов-Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга ошириладиган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чиқилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илғор тажрибасилари чуқур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медецинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида қуйидаги бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
Бакалаврият таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озик-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибдаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетидида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймоиов

Д.М.Мустафакулов

5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалаврият таълим йўналиши ўқув жараёни жадвали ва ўқув режанинг 2019 йилда тасдиқланган ўқув режаси билан қиёсий-солиштирма жадвали

1.ЎҚУВ ЖАРАЁНИ ЖАДВАЛИ

2019 йилдаги ўқув режа бўйича

Курс	Хафтадар												Ўқув жараёни хафталари сони:						Хаммаси																
													шундан					Т		Хаммаси															
													ЖАМИ	Назарий ва амалий таълим	Аттестациялар	Малакавий амалиёт	Битирув малакавий иши қилинган бўлиб																		
I													43	36	4	3			9	52															
II													43	36	4	3			9	52															
III													44	26	2	16			8	52															
IV													42	24	5	8	5		6	48															
												Жами	172	122	15	30	5	32	204																

Назарий ва амалий таълим
  А   Аттестациялар
  М   Малакавий амалиёт
  Д   Давлат аттестацияси
  Б   Битирув малакавий иши қилинган бўлиб
  Т   Таътил хафталари сони

2020 йилдаги ўқув режа бўйича

Курс	Хафтадар												Ўқув жараёни хафталари сони:						Хаммаси																
													шундан					Т		Хаммаси															
													ЖАМИ	Назарий ва амалий таълим	Аттестациялар	Малакавий амалиёт	Якуний давлат аттестацияси																		
I													37	30	5	2			15	52															
II													39	30	5	4			13	52															
III													42	30	4	8			10	52															
IV													44	30	2	8	4		4	48															
												Жами	162	120	16	22	4	42	204																

Назарий ва амалий таълим
  А   Аттестациялар
  М   Малакавий амалиёт
  Я   Якуний давлат аттестацияси
  Т   Таътил хафталари сони

II.ЎҚУВ РЕЖАСИ

Т/р	Ўқув фанлари, блоклар ва фаолият турларининг номлари	2019 йилдаги ўқув режа бўйича			2020 йилдаги ўқув режа бўйича			Аудитория юклагмаси фарқи +/-	Изох*
		Юклама ҳажми, соат ва % да	Умумий	%	Аудитория	Юклама ҳажми, соат ва % да	Умумий		
1.00	Гуманитар ва табиий илмий фанлар	1766	26,8	1044	1770	27,1	810	-234	Табиий-илмий ва гуманитар фанлар деб ўзгартирилган
1.01	Ўзбекистон тарихи	78		54	120		60	+6	номи Ўзбекистоннинг энг янги тарихи деб ўзгартирилди
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78		54				-54	Ўқув режадан чиқарилди
1.03	Фалсафа	128		72	180		90	+18	
1.04	Диншунослик	64		36				-36	Ўқув режадан чиқарилди
1.05	Ўзбек (рус) тили	150		90	180		90		
1.06	Хорижий тил	356		222	240		120	-102	
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт	96		54	120		60	+6	Ўқув режадан чиқарилди
1.08	Валология асослари	32		18				-18	
1.09	Ахборот-коммуникацион технологиялар	184		108	180		90	-18	2-блокга ўтказилди ва номи Манзарали боғдорчиликда ахборот-коммуникацион технологиялар деб ўзгартирилди
1.10	Математика	128		72	120		45	-27	
1.11	Физика	128		72	120		45	-27	
1.12	Киме	160		160	180		90	-70	
1.13	Биология	128		72	120		60	-12	
	Ўзбек тилини соҳала қўлланилиши				90		30	+30	Янги қўрилди
	Танлов фанлари	56		30				-30	Ўқув режадан чиқарилди
2.00	Умумқасбий фанлар	2638	40,0	1434	2370	36,2	1140	-294	
2.01	Ботаника ва ўсимликлар физиологияси	264		144	300		120	-24	1-блокга ўтказилди
2.02	Тупроқшунослик ва агрохимё	134		72	120		60	-12	

2.03	Манзарали боғдорчиликни механизациялаштириш ва автоматлаштириш	236		126	210		90	-36	
2.04	Экология ва атроф мухит муҳофазаси	132		72	150		60	-12	
2.05	Мухандислик геодезияси ва топографик чизмачилик	202		108	270		120	+12	
2.06	Манзарали дендрология	326		180	270		120	-60	3-блокга ўтказилди
2.07	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш	264		144	270		120	-24	3-блокга ўтказилди
2.08	Касбий психология	132		72				-72	Ўқув реждан чиқарилди
2.09	Ўрмончилик	130		72	120		60	-12	
2.10	Манзарали ўсимликлар энтомологияси	128		72	240		120	+48	Номи Манзарали ўсимликлар энтомологияси ва фитопатологияси деб ўзгартирилди
2.11	Манзарали ўсимликлар фитопатологияси	142		78	240		120	+42	Ўқув реждан чиқарилди
2.12	Манзарали ўсимликлар биотехнологияси ва микробиология	202		108	180		90	-18	
2.13	Агробизнесни ташкил этиш ва бошқариш	134		72	120		60	-12	Номи Кўкаламзорлаштириш институтининики деб ўзгартирилди
2.14	Бухгалтерия ҳисоби ва солиққа тортиш	144		78	120		60	-18	
	Вертикал кўкаламзорлаштириш				180		90	+90	Янги киритилди
	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги				120		60	+60	Янги киритилди
	Танлов фанлари	68		36	120		60	+24	
3.00	Ихтисослик фанлари	1734	26,3	924	2130	32,6	1035	+111	
3.01	Кўкаламзорлаштиришда илмий изланиш	96		52	120		60	+8	
3.02	Автомобил йўлларини кўкаламзорлаштириш	196		104	120		60	-44	
3.03	Ландшафт таксацияси	196		104	180		90	-14	
3.04	Ландшафт санъати ва қурилиши	196		104	180		90	-14	
3.05	Гулчилик ва газон барпо этиш	196		104	240		120	+16	
3.06	Манзарали дарахтларни кўпайтириш	202		108	240		120	+12	
3.07	Боғ-парк қурилиши ва лойиҳалаштириш асослари	202		108	180		90	-18	
3.08	Манзарали боғдорчилик	146		72	180		90	+18	
3.09	Манзарали ўсимликлар селекцияси ва уруғчилиги	216		120	240		120		2-блокга ўтказилди
	Танлов фанлари	88		48	90		45	-3	
4.00	Қўшимча фанлар	450	6,8	258	270	4,1	135	-123	
	ЖАМИ:	6588	100	3660	6540	100	3120	-540	
	Малака амалиёти	1620			660				
	Битирув малакавий иши	270							
	Аттестациялар	810							
	ЖАМИ	2700			660				
	ҲАММАСИ	9288			7200				

Изоҳ: 2020 йил ўқув режасида “Табийий-илмий ва гуманитар фанлар” 1-блокда фанлар сони 12 тадан 11 тага камайтирилди, «Ахборот-коммуникацион технологиялар» фани 2-блокга ўтказилди, умумий юклама ҳажми 26,8 %дан 27,1%га кўпайтирилди.

“Умумқасбий фанлар” 2-блок, фанлар сони 14 тадан 13 тага камайтирилди, “Ботаника ва ўсимликлар физиологияси” фани 1-блокга ўтказилди, “Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш” ва “Манзарали дендрология” фанлари 3-блокга ўтказилди, ўқув юклама ҳажми 40,0 % дан 36,2% га камайтирилди.

“Ихтисослик фанлар” 3-блок фанлар сони 9 тадан 10 тага кўпайтирилди, “Манзарали ўсимликлар селекцияси ва уруғчилиги” фани 2-блокга ўтказилди, ўқув юклама ҳажми 26,3% дан 32,6% га кўпайтирилди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

**5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалавриат
йўналиши малака талабларини ишлаб чиқишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ**

5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалавриат таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 11 майдаги ПҚ-2966-сонли “Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида” ги қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги “Тошкент давлат аграр университетида олий маълумотли кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3704-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 14 майдаги 426-сонли буйруғи;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8-октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сонли фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 11-октябрдаги “Илм-фан ва илмий фаолият тўғрисида” ги қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17-апрелдаги “Қишлоқ хўжалиги соҳасида давлат бошқаруви тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ-5708-сонли фармони;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 20-августдаги “Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПҚ-4421-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 28-январдаги “Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг 2020-2030 йилларга мўлжалланган стратегиясида белгиланган вазифаларини 2020 йилда амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПҚ-4575-сонли Қарори;

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича бакалавриятда “Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар” номи “Табийий-илмий ва гуманитар фанлар” деб ўзгартирилди ва умумий юклама ҳажми 26,8 % дан 27,1% га оширилди. “Умумқасбий фанлар” блокининг ҳажми 40,0 % дан 36,2 % га камайтирилди, “Ихтисослик фанлари” блокининг ҳажми 26,3 % дан 32,6 % гача оширилди. Шу билан бирга бакалавриятда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни мақбуллаштириш учун малакавий амалиёт муддатлари 30 ҳафтадан 22 ҳафтага камайтирилди, аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 30 соатдан 26 соатга қисқартирилди.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъерий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалаврият таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъерлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалаврият таълим йўналиши малака талабларини халқаро тажрибалар билан қиёсий-таққослаш тўғрисидаги тахлилий

МАЪЛУМОТНОМА

Европа ва АҚШ таълим системаси кредит тизимида асосланган, ҳар бир фан бўйича белгиланган кредит бали мавжуд 1 кредитдан 4 кредит баллгача.

Талаба хоҳлаган вақтда ушбу фан ўқитувчи томонидан ўтирилаётганига қараб дарсга қатнашиши мумкин. Белгиланган дарс соати тугагач ўрнатилган тартибда имтиҳон топшириб белгиланган кредит баллини олади. Кейинчалик ана шу кредит баллари етарли бўлса 3,5 йилдан 5-6 йилгача муддатда бакалавр йўналиши бўйича бакалавр даражасини олиши мумкин.

Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалаврият таълим йўналиши ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикаси балки бошқа Европа, Америка, Осиё, МДХ давлатлари қишлоқ хўжалиги тизимида ҳам доимий изланишни, таҳлил қилишни ва ривожлантиришни талаб қилмоқда. Юқоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналишининг малака талаби жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича малака талаби АҚШ ва Германия давлатлари малака талаблари билан таққосланган ҳолда тузилди.

**Тош ДАУ Ўқув ишлари
бўйича проректори**

С.Я. Исламов

Бакалавриятда таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалаврият)	Америка Қўшма Штатлари (бакалаврият)	Германия (бакалаврият)
1.	Бошланиши	3 йиллик ўрта махсус коллеж таълимидан ёки академ лицейдан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг
2.	Давомийлиги	4 йил	3 йилдан- 4-5 йилгача	3 йилдан- 4-5 йилгача
3.	Таълим олувчилар сони	1-6	4-10 ва ундан ортиқ	1-12 ва ундан ортиқ
4.	Ўтиш жойлари	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хўжаликларида	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хўжаликларида, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда, шунингдек талабанинг хошишига кўра фермер хўжаликларида	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хўжаликларида, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда
5.	Таълим берувчилар	Аграр университетларидаги ўрмончилик ва кўкаламзорлаштириш мутахассислиги бўйича фан доктори, фан номзоди ёки амалий машғулотлар учун магистратура дипломига эга профессор-ўқитувчилар, малака ошириш курсини тугатган олий маълумотга эга бўлган-ўқитувчилар, амалий кўникмаларни ўргатиш бўйича бошқа тор доирадаги мутахассислар – тренерлар.	Университетда фаолият юритадиган профессор-ўқитувчилар, лаборатория дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга бўлган олий малумотли лаборатория ходимлари, шунингдек ишлаб чиқариш билан узвий боғлиқликда фаолият юритадиган илмий тадқиқотчилар	Университетдаги тегишли кафедраларда фаолият юритадиган профессор-ўқитувчилар, лаборатория дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга бўлган олий маълумотли лаборатория ходимлари
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: тегишли кафедра мудирлари ва декан шунингдек университет рахбарияти	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлар бўйича махсус шахслар ва шунингдек белгиланган фан тугагач талабалар ўқитувчига ва унинг фаолиятига баҳо бериш орқали амалга оширилади.	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлар бўйича махсус шахслар ва шунингдек белгиланган фан тугагач талабалар ўқитувчига ва унинг фаолиятига баҳо бериш орқали амалга оширилади.

Благоустройство и зеленый управление пространством (Dual)

Bachelorstudiengang на кафедре V

NC:	нет
Исходные данные:	зимний семестр
Степень:	Бакалавр техники
срок:	7
стажировка:	не требуется
Другие требования:	Аккредитация проходит; Степень с зимнего семестра 2014/15
Домашняя страница:	http://studiengang.beuth-hochschule.de/blbm

Предпосылки

Входные требования
приложение

Учеба

содержание курса

Студенты завершить эту двойную степень в течение четырех лет профессионального образования и программы бакалавра. Курс в основном практический и связаны через весь период обучения, от основ до научного образования, преподавания с оперативной практике.

Программа начинается с профессионального обучения в Питер Lenne школы в специально построенном класса средней школы. Вот основные основы садоводства и озеленения в сочетании со звуком практической подготовки учат в тренинговой компании. Уже на этом этапе, студенты изучают их будущие преподаватели Beuth Hochschule знаю.

Первый этап заканчивается профессионального аудита и будет перечислена на программы бакалавриата с трех семестров. Регулярное обучение садовник в обычных классах профтехучилищ не признается в качестве исследования.

После завершения обучения, программа степени продолжением учебы в университете Beuth в 4-м семестре. В дополнение к обязательным предметам разнообразие курсов по выбору предлагаются. Широкий ассортимент позволяет индивидуальный дизайн для расширения и углубления знаний.

Приоритеты высшего образования:

- методика проектирования конструкции
- технология растительности
- Газоном и садоводство

- Проектирование и дизайн
- Деловое администрирование и правовые основы
- Зеленый управление пространством

Параллельно с учебной, студенты приобретают более практические знания на рабочем месте. Он также практические знания и навыки, которые будут разработаны и углублены. Каждый семестр есть модули как операционные проекты. Они выбраны из обширного каталога, в соответствии с оперативными приоритетами и интересами студентов.

Работа заканчивается заключительной работы в 7-м семестре.

практическое

Продолжительность исследования и сметам

карьерные перспективы

учебный план

- 1 год
- второй год
- четвёртый семестр
- пятый семестр
- шестой семестр
- седьмой семестр
- *

1 год

модуль	имя модуля	CU SWS	Ü SWS	Cr	P/ WP	OC3/ Be / FB
V01	Разработка и сопровождение здоровое растение			5	P	OC3
V02	Растения, почвы и внесение удобрений			5	P	OC3
V03	Основы эксплуатации и экономики			5	P	OC3
V04	Экономических и социальных исследований я			5	P	OC3
V05	РЕКЛАМА Практические Fundamentals I			5	P	Be / OC3
V06	Операция Проект 1			2.5	P	Be / OC3
V07	Основание конструкционного / технических целей растительности, земляных работ, дорожного строительства			5	P	OC3
V08	Признание Растения -Использовать; Посадка, уход			5	P	OC3
V09	Операционная / экономика Я и дизайн			5	P	OC3
V10	Экономических и социальных исследований II			5	P	OC3
V11	РЕКЛАМА Практическая Основы II			5	P	Be / OC3

1 год

модуль	имя модуля	CY SWS	Ü SWS	Cr	P/ WP	OC3 / Be / FB
B12	Операция Проект 2			2.5	P	Be / OC3

второй год

модуль	имя модуля	CY SWS	Ü SWS	Cr	P/ WP	OC3 / Be / FB
B13	Строительные Технологии и растительности я			5	P	OC3
B14	Строительная техника и растительность Инжиниринг II			5	P	OC3
B15	Операционная / экономика II и дизайн			5	P	OC3
B16	Экономические и социальные исследования III			5	P	OC3
B17	РЕКЛАМА Практическая Основы III			5	P	Be / OC3
B18	Операция Проект 3			2.5	P	Be / OC3
B19	Профессиональная практика - сложная задача проекта				P	Be / OC3
B20	РЕКЛАМА Практические Основы IV			5	P	Be / OC3
B21	Операция Проект 4			2.5	P	Be / OC3
B22	Профессиональный аудит				P	OC3

четвёртый семестр

модуль	имя модуля	CY SWS	Ü SWS	Cr	P / WP	OC3 / Be / FB
B23	анализ объекта	1	2	5	P	FB V
B24	Растения используют (а)	2	3	5	P	FB V
B25	Ландшафт и экологического планирования II	3	2	5	P	FB V
B26	Строительная техника III	3	2	5	P	FB V
B27	Операция Проект 5		4	10	P	FB V

пятый семестр

модуль	имя модуля	CY SWS	Ü SWS	Cr	P / WP	OC3 / Be / FB
B28	Плановое Модуль I			5	WP	FB V

пятый семестр

модуль	имя модуля	CY SWS	Ü SWS	Cr	P / WP	OC3 / Be / FB
B29	Закон и административным	3		5	P	FB V
B30	Садоводства Бизнес-администрирование	2	2	5	P	FB я
B31	Studium Generale			5	WP	FB я
B32	Операция Проект 6		4	10	P	FB V

Факультативные модули *

WP01	Плановое Модуль I			5	WP	FB V
WP01.1	городской экологии		4	5	WP	FB V
WP01.2	Phytomedicine II	2	2	5	WP	FB V
WP01.3	Городской ландшафтный II		4	5	WP	FB V

шестой семестр

модуль	имя модуля	CY SWS	Ü SWS	Cr	P / WP	OC3 / Be / FB
B33	Плановое Модуль II			5	WP	FB V
B34	Маркетинг / Исследования рынка в садоводстве	2	2	5	P	FB V
B35	Бухгалтерского и налогового учета	2	2	5	P	FB я
B36	Корпоративное управление в садоводстве	4		5	P	FB V
B37	Операция Проект 7		4	10	P	FB V

Факультативные модули *

WP02	Плановое Модуль II			5	WP	FB V
WP02.1	Экспериментирования Статистика	2	2	5	WP	FB V
WP02.2	Управление промышленными и персонала		4	5	WP	FB я
WP02.3	Завод Управление Уход в городских районах	2	2	5	WP	FB V

седьмой семестр

модуль	имя модуля	CY SWS	Ü SWS	Cr	P / WP	OC3 / Be / FB
B38	Депрессия озеленение	2	2	5	P	FB V
B39	Плановое Модуль III			5	WP	FB V

седьмой семестр

модуль	имя модуля	CY SWS	Ü SWS	Cr	P / WP	OC3 / Be / FB
B40	Studium Generale			5	P	FB я
B41	заключительный допрос			15	P	FB V

Факультативные модули *

WP03	Плановое Модуль III			5	WP	FB V
WP03.1	технология растительности	4		5	WP	FB V
WP03.2	Проектирование зданий и сооружений IV	4		5	WP	FB V

Источник :. Официальный релиз, тридцать пятый год, № 9 от 20/01/2014

SWS : часов в неделю, SU : лекции, Ü : упражнение, P : обязательная модуль, WP : факультативный модуль, Cr : кредиты

Для реализации модуля, отвечающего: OC3 : Oberstufenzentrum, Be : операция, FB : Департамент

Примечания для модулей по выбору

Как элективных модулей модулей других курсов признаются, что имеют отношение к профессии озеленения или может быть. Возможные темы:

- управление инфраструктурой
- Построить / статический
- Спорт и площадка
- Дорожное строительство / Дорожное строительство / землеройные / трубопровод гидравлический
- моделирование эксплуатационных условий
- Возобновляемые ресурсы / Энергетика
- лесоводство
- биоинженерия
- развитие обитания
- мелиорация
- Заболоченные и рекультивацию (Repositionspflanzen)

Планирование и проектирование ландшафтной архитектуры

Этот курс знакомит характеристики японской среде и ее значительное природных и техногенных ландшафтов через отслеживание истории экологического проектирования. Студенты должны будут изучить теорию, знания и технику экологического проектирования и ландшафтной архитектуры в прошлом и настоящем. Классы будут подготовлены в трех основных тем; окружающая среда и ландшафт садов, городов, и природная зона в Японии.

	тема	содержание	и т.п.
1	Введение	Цель, сфера применения и методология предмета	Следуйте инструкциям лектора.
2	Окружающая среда и ландшафт Японии	Введение в среду и ландшафт Японии	Следуйте инструкциям лектора.
3	Топографическая и окружающей среды Особенность Японии	Топографическая особенность Японии и ее экосистемы	Читайте материал передал на первой лекции.
4	Окружающая среда и ландшафт в City Life	Основные экологические особенности города и CityLife в Японии. Базовая мышление для жизни города и окружающей среды	Читайте материал передал на первой лекции.
5	Исторического ландшафта Японии	Традиционный пейзаж в Японии и японской отношение к окружающей среде	Следуйте инструкциям лектора. Первый отчет по проекту будет объявлено дополнительно.
6	Окружающая среда и ландшафт через истории	Характеристики японской ландшафтной архитектуры через истории	Читайте материал передал на пятом лекции. Второй отчет по проекту будет объявлено дополнительно.
7	Городской Environment и ландшафтного дизайна я	Характерные черты городского пейзажа и участия общественности к проблемам в городской пейзаж	Читайте материал передал на пятом лекции. Срок подачи первого отчета по проекту.
8	Городской Environment и ландшафтного дизайна II	Характерные черты городского пейзажа и участия общественности к проблемам в городской пейзаж	Читайте материал передал на седьмой лекции. Следуйте инструкциям лектора.
9	Сельскохозяйственная и культурный ландшафт	Природа, региональное планирование, и статус-кво в сельскохозяйственные земли и культурного ландшафта	Читайте материал передал на седьмой лекции.
10	Национальный парк и природно-ландшафтный	Красота национального парка Японии и природного ландшафта в Японии и его сохранения	Читайте материал передал на седьмой лекции.
11	Поле обучения	Полевые исследования на историческом саду и современной городской в Токио. Фрагмент полевого исследования будут объявлены	Читайте материал передал на прежнем лекции. Полевое исследование занимает один день. Определенный график будет объявлено на первой лекции.
12	Поле обучения	Полевые исследования на историческом саду и современной городской в Токио. Фрагмент полевого исследования будут объявлены	
13	Поле обучения	Полевые исследования на историческом саду и современной городской в Токио .. Фрагмент полевого исследования будут объявлены	
14	обсуждение	В целом обсуждение на окружающую среду и ландшафт Японии	Срок подачи второй отчет по проекту.
15	обсуждение	В целом обсуждение на окружающую среду и ландшафт Японии	

Илова

5411200 - Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш бакалаврият таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

Т.р.	Фанлар блоклари ва блокларининг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00	Табиий-илмий ва гуманитар фанлар	1770
1.01	Математика	120
1.02	Физика	120
1.03	Кимё	180
1.04	Биология	120
1.05	Ботаника ва ўсимликлар физиологияси	300
1.06	Ўзбекистоннинг энг янги тарихи	120
1.07	Фалсафа	180
1.08	Ўзбек (рус) тили	180
1.09	Хорижий тил	240
1.10	Ўзбек тилини соҳада қўлланилиши	90
1.11	Жисмоний тарбия ва спорт	120
2.00	Умумқасбний фанлар	2370
2.01	Манзарали боғдорчиликни механизациялаштириш ва автоматлаштириш	210
2.02	Экология ва атроф муҳит муҳофазаси	150
2.03	Манзарали боғдорчиликда ахборот-коммуникацион технологиялар	180
2.04	Мухандислик геодезияси ва топографик чизмачилик	270
2.05	Тупроқшунослик ва агрокимё	120
2.06	Манзарали ўсимликлар энтомологияси ва фитопатологияси	240
2.07	Манзарали ўсимликлар биотехнологияси ва микробиология	180
2.08	Ўрмончилик	120
2.09	Вертикал кўкаламзорлаштириш	180
2.10	Манзарали ўсимликлар селекцияси ва уруғчилиги	240
2.11	Кўкаламзорлаштириш иктисодиёти	120
2.12	Бухгалтерия ҳисоби ва солиққа тортиш	120
2.13	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги	120
	<i>Танлов фанлари</i>	<i>120</i>
3.00	Ихтисослик фанлари	2130
3.01	Манзарали дендрология	270
3.02	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш	270
3.03	Гулчилик ва газон барпо этиш	240
3.04	Ландшафт санъати ва қурилиши	180
3.05	Кўкаламзорлаштиришда илмий изланиш	120
3.06	Манзарали дарахтларни кўпайтириш	240
3.07	Боғ-парк қурилиши ва лойиҳалаштириш асослари	180
3.08	Манзарали боғдорчилик	180
3.09	Ландшафт таксацияси	180
3.10	Автомобил йўллари кўкаламзорлаштириш	180
	<i>Танлов фанлари</i>	<i>90</i>
4.00	Кўшимча фанлар	270
	ЖАМИ	6540
	Малакавий амалиёт	660
	Яқуний давлат аттестацияси	
	Аттестациялар	
	ЖАМИ	660
	ҲАММАСИ	7200

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов